

Betænkning afgivet af Socialudvalget den 00. maj 2024

2. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om opkrævning af underholdsbidrag

(Ændring af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, om forældelse af underholdsbidrag m.v.)

[af social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 46 ændringsforslag til lovforslaget. Social- og boligministeren har stillet ændringsforslag nr. 1-5, 7-31, 35, 37-43 og 45-46, og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 6, 32-34, 36 og 44.

2. Indstillinger

◇

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

<Parti/partier>

◇

<Parti/partier>

◇

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af social- og boligministeren, tiltrådt af [...]:

1) Nr. 3 udgår.

[Konsekvensændring]

2) Nr. 12 affattes således:

»12. § 128, stk. 1, affattes således:

»Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at tillade at anvende stofsele el.lign. til kørestol eller andet hjælpemiddel, seng, stol eller toilet, når forholdene gør det absolut påkrævet og en af følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Der er nærliggende risiko for, at en person er i fare for at lide personskade i følgende tilfælde:
 - a) Ved fald.
 - b) Ved uhensigtsmæssig siddestilling.
 - c) Ved pludselige og ukontrollerbare bevægelser.
- 2) Det hjælper en person med at udføre en handling, som uden en stofsele ville være særdeles begrænset eller anstrengt.««

[Lovteknisk ændring]

3) Nr. 14 udgår.

[Mulighed for at fastsætte tidsubegrænsede forhåndsgodkendelser for stofselv udgår]

4) I den under nr. 15 foreslåede affattelse af § 128 a indsættes som stk. 2 og 3:

»Stk. 2. Social- og boligministeren kan fastsætte regler om, i hvilket omfang tryghedsskabende velfærdsteknologi, der gør brug af kunstig intelligens, kan tillades ved anvendelse af indgreb efter afsnit VII.

Stk. 3. Epilepsialarmer og lignende anfaldsalarmer, der anvendes til personer med tilsvarende behov for anfaldsovervågning som ved epilepsi, er ikke magtanvendelse eller et indgreb i selvbestemmelsesretten.«

[Bemyndigelse til at fastsætte regler om velfærdsteknologi, som gør brug af kunstig intelligens, og undtagelse for epilepsialarmer m.v.]

5) I den under nr. 17 foreslåede ændring af § 128 b, stk. 1, der bliver stk. 2, udgår », og »i en afgrænset periode« udgår«.

[Mulighed for at fastsætte tidsubegrænsede forhåndsgodkendelser for anden tryghedsskabende velfærdsteknologi end kamerakig udgår]

Af et mindretal (SF), tiltrådt af [...]:

6) Efter nr. 17 indsættes:

»01. I § 128 b indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Ved foranstaltninger efter stk. 1 skal der være en tydelig indikator for, hvornår kameraet er tændt.«

[Krav om indikator for tændt kamera ved kamerakig]

Af social- og boligministeren, tiltrådt af [...]:

7) Nr. 18 udgår.

[Konsekvensændring]

8) I den under nr. 19 foreslåede § 128 e indsættes i stk. 1 efter »tillade«: »at anvende særlige døråbnere eller«.

[Mulighed for at anvende særlige døråbnere udvides til at omfatte døre til servicearealer og fælleskøkkener]

9) I den under nr. 19 foreslåede § 128 e indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Ved anvendelse af særlige døråbnere skal der af hensyn til andre brugeres eller beboeres frie færden opsættes en døralarm, som sikrer, at brugere eller beboere, der ikke selv kan betjene den særlige døråbner, får den nødvendige hjælp hertil.«

[Mulighed for at anvende særlige døråbnere udvides til at omfatte døre til servicearealer og fælleskøkkener]

10) Den under nr. 19 foreslåede § 128 h og overskriften før § 128 h udgår, og den foreslåede § 128 i betegnes herefter § 128 h.

[Bestemmelsen om kortvarig indelåsning af en beboer i egen bolig på et botilbud udgår]

11) Nr. 20 udgår.

[Kompetencen i sager om optagelse i botilbud uden samtykke forbliver i Familieretshuset]

12) Nr. 21 affattes således:

»21. I § 129, stk. 1, indsættes efter »almene boliger m.v.«: »og om nødvendigt udskrives fra et botilbud.«

[Konsekvensændring]

13) Nr. 24 udgår.

[Den foreslåede § 129 b om optagelse i særlige botilbud med samtykke fra værge eller fremtidsfuldmægtig udgår]

14) I den under nr. 26 foreslåede § 130 a indsættes i stk. 2 som 4. pkt.:

»Medlemmerne, der beskikkes efter 3. pkt., skal have socialfaglig indsigt.«

[Indførelse af krav om, at nævnsmedlemmerne fra DH og KL skal have socialfaglig indsigt]

15) I den under nr. 26 foreslåede § 130 a ændres i stk. 6 »§§ 131-131 c« til: »§ 131 b«.

[Konsekvensændring]

16) Nr. 28 udgår.

[Konsekvensændring]

17) Nr. 30 udgår.

[Konsekvensændring]

18) Den under nr. 33 foreslåede § 131 b udgår, og den foreslåede § 131 c betegnes herefter § 131 b.

[Konsekvensændring af ændringsforslag nr. 10]

19) I nr. 34 ændres »§ 124 d eller kortvarig indelåsning efter § 128 h, stk. 4,« til: »§ 124 d, stk. 2,«.

[Lovteknisk ændring og konsekvensændring]

20) Nr. 35 affattes således:

»35. I § 132, stk. 1, nr. 2, udgår »særlige«, og »og § 129 a.« ændres til: »§ 129 a og § 136 f, stk. 3, 2. pkt.«

[Lovteknisk ændring]

21) I nr. 36 ændres »§§ 124 c, 124 d, § 128 h, stk. 4, § 136 a, stk. 1, eller § 136 c« til: »§§ 124 c eller 124 d, § 136 a, stk. 1, eller § 136 c«.

[Lovteknisk ændring og konsekvensændring]

22) Nr. 38 affattes således:

»38. I § 133, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for klage over kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1, når afgørelsen vedrører fastholdelse m.v. efter § 124 d, stk. 2.«

[Konsekvensændring]

23) Nr. 39 affattes således:

»39. § 134, stk. 1, affattes således:

»Familiereetshusets afgørelser efter §§ 131 og 131 a om optagelse i botilbud efter § 129, § 129 a og § 136 f, stk. 3, 2. pkt., og afgørelser truffet af Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap efter § 131 b kan indbringes for Ankestyrelsen, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.«»
[Konsekvensændring]

24) Nr. 40 affattes således:

»**40.** I § 134, stk. 3, indsættes efter »Familiereetshusets«: »eller nævnets«.«
[Konsekvensændring]

25) I den under *nr. 41* foreslåede affattelse af § 135 udgår i *stk. 1, nr. 2*, », eller om kortvarig indelåsning efter § 128 h, stk. 4« og »eller indelåsningen«.
[Konsekvensændring]

26) I den under *nr. 43* foreslåede ændring af § 135 a, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »Alle indgreb efter §§ 124 c og 124 d, § 128 h, stk. 4, §§ 129-129 b, § 136 a, stk. 1, og §§ 136 c og 136 f« til: »Alle indgreb efter §§ 124 c, 124 d, 129 og 129 a, § 136 a, stk. 1, og §§ 136 c og 136 f«.
[Konsekvensændring]

27) I den under *nr. 44* foreslåede ændring af § 135 a, *stk. 3*, ændres »efter §§ 124 c-128, 128 b-129 b, 136 a, 136 c og 136 f« til: »efter §§ 124 c-128 og 128 b-129 a, § 136 a, stk. 1, og §§ 136 c og 136 f«.
[Konsekvensændring]

28) I den under *nr. 45* foreslåede ændring af § 135 a, *stk. 4*, ændres »efter §§ 124 c-128, 128 b-129 b, 136 a, 136 c eller 136 f« til: »efter §§ 124 c-128, 128 b-129 a, § 136 a, stk. 1, eller §§ 136 c eller 136 f«.
[Konsekvensændring]

29) I den under *nr. 47* foreslåede ændring af § 135 b, *stk. 2*, ændres »en sag omfattet af § 132« til: »en sag omfattet af § 132, stk. 1,«.
[Lovteknisk ændring]

30) Nr. 48 udgår.
[Mulighed for at fastsætte tidsbegrænsede forhåndsgodkendelser for fastholdelse i hygiejne-situationer udgår]

31) I den under *nr. 51* foreslåede ændring af § 136 e, *stk. 5, 1. pkt.*, ændres »»dennes værge« til: »værge« til: »»person, dennes fremtidsfuldmægtige eller dennes værge« til: »person eller dennes fremtidsfuldmægtige eller værge«.
[Lovteknisk ændring]

Til § 2

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af [...]:

32) I *nr. 4* ændres i *den indledende tekst* »nye stykker« til: »nyt stykke«, det foreslåede § 9, *stk. 4*, udgår, og *rykningsklausulen* affattes således:

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.
[Konsekvensændring]

33) Nr. 5 udgår.
[Forslag om mulighed for midlertidig inddragelse af mobiltelefoner og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr udgår]

34) I det under *nr. 7* foreslåede § 16, *stk. 2*, udgår »midlertidigt at inddrage en mobiltelefon og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr efter § 15 b, eller for«.
[Konsekvensændring]

Af *social- og boligministeren*, tiltrådt af [...]:

35) Efter *nr. 8* indsættes:

»**01.** I § 16, *stk. 3*, der bliver stk. 4, ændres »stk. 2« til: »stk. 3«.«
[Korrektion af henvisning]

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af [...]:

36) I den under *nr. 10* foreslåede ændring af §16, *stk. 6*, der bliver stk. 7, udgår »eller § 15 b«.
[Konsekvensændring]

Af *social- og boligministeren*, tiltrådt af [...]:

Til § 3

37) Nr. 1 affattes således:

»**1.** I § 11 c, *stk. 1, nr. 5*, ændres »et bestemt botilbud uden samtykke efter § 129 a i lov om social service og« til: »botilbud uden samtykke efter §§ 131 og 131 a i lov om social service,«.«
[Lovteknisk ændring]

38) Efter *nr. 1* indsættes:

»**01.** I § 11 c, *stk. 1*, indsættes efter *nr. 5* som nyt nummer:
»6) indstilling til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap om at træffe afgørelse om tilladelse til anvendelse af kamerakig, låsning og sikring af skabe og skuffer m.v. og adgang til en beboers bolig i et botilbud efter § 131 b i lov om social service og«.

Nr. 6 bliver herefter *nr. 7*.«
[Lovteknisk ændring]

39) I den under *nr. 4* foreslåede affattelse af § 55, *stk. 2, nr. 5*, ændres »og om kortvarig indelåsning efter §§ 131-131 b« til: »efter §§ 131 og 131 a«.
[Lovteknisk ændring]

40) I den under *nr. 5* foreslåede ændring af § 69, *stk. 2, nr. 2*, ændres »§§ 125, 128, § 128 b, stk. 2, §§ 128 c-128 f, §§ 131-131 c« til: »§§ 125, 128, 128 b-128 f eller 131-131 b«.

[Lovteknisk ændring]

41) Nr. 6 affattes således:

»6. I § 72, stk. 5, 1. pkt., udgår »særlige«, og efter »129 a« indsættes: »og § 136 f, stk. 3, 2. pkt.,«.«

[Lovteknisk ændring]

42) Nr. 7 affattes således:

»7. I § 72, stk. 5, 2. pkt., ændres »særligt botilbud« til: »botilbud uden samtykke«.«

[Lovteknisk ændring og konsekvensændring]

43) Nr. 8 affattes således:

»8. I § 73, stk. 1, nr. 1, indsættes efter »afgørelse om«: »fastholdelse m.v. efter § 124 d, stk. 2, jf. § 135, stk. 1, nr. 2, i lov om social service og«, »særlige« udgår, og »§§ 129 og 129 a« ændres til: »§§ 131 eller 131 a, jf. § 135, stk. 1, nr. 1,«.«

[Lovteknisk ændring]

Til § 5

Af et mindretal (SF), tiltrådt af [...]:

44) I stk. 3 indsættes efter »16,«: »01,«.

[Konsekvensrettelse]

Af social- og boligministeren, tiltrådt af [...]:

45) I stk. 3 ændres »§ 3, nr. 1-3 og 7« til: »§ 3, nr. 01, 2, 3 og 7«.

[Lovteknisk ændring]

Til § 6

46) Stk. 2-7 udgår.

[Lovteknisk ændring]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1, 12, 26, 27 og 28

I lovforslagets § 1, nr. 3, 21, 43, 44 og 45, indeholder forslagene bl.a. en henvisning til den foreslåede nye § 129 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 24.

Med ændringsforslag nr. 12 foreslås det, at § 1, nr. 24, og dermed den foreslåede § 129 b skal udgå. Dette vil medføre behov for konsekvensændringer i lovforslagets § 1, nr. 3, 21, 43, 44 og 45 sådan at henvisningerne til den foreslåede § 129 b ligeledes vil udgå.

I relation til ændringsforslag nr. 26 bemærkes, at det også indeholder en konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 10, som vil medføre, at den foreslåede bestemmelse om kortvarig indelåsning af en beboer i egen bolig på botilbud udgår. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 10.

Til nr. 2

Med lovforslagets § 1, nr. 12, foreslås en række ændringer af § 128, stk. 1, i serviceloven. Med ændringsforslaget foreslås en lovteknisk ændring, sådan at § 128, stk. 1, ikke ændres, men i stedet nyaffattes i sin helhed.

I forbindelse med denne lovtekniske ændring er der indsat en tilføjelse ift. den gældende § 128, stk. 1, 1. pkt., som vil præcisere, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at tillade at anvende stofselser, hvor der i det gældende § 128, stk. 1, står, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende stofselser. Dette er udelukkende for at ensrette bestemmelsen med øvrige bestemmelser, som også indeholder tekst om, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at tillade at anvende den respektive type af indgreb.

Til nr. 3, 5 og 30

Det fremgår af § 128, stk. 1, i serviceloven, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende fastspænding med stofselser til kørestol eller andet hjælpemiddel, seng, stol eller toilet for at hindre fald, når der er nærliggende risiko for, at en person udsætter sig selv for at lide væsentlig personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet.

Ifølge servicelovens § 128, stk. 2, skal kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, for hvilken periode de beskyttelsesmidler, som er omfattet af stk. 1, kan anvendes og skal løbende vurdere, om en mindre indgribende foranstaltning kan anvendes.

Med lovforslagets § 1, nr. 14, foreslås, at kravet om en tidsmæssig begrænsning i kommunale afgørelser (forhåndsgodkendelser) om anvendelse af stofselser vil udgå.

Det fremgår af § 128 b i serviceloven, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi for en person i en afgrænset periode, når der er risiko for personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko, jf. dog § 136 e.

Med lovforslagets § 1, nr. 17, foreslås, at kravet om en tidsmæssig begrænsning i kommunale afgørelser (forhåndsgodkendelser) om tryghedsskabende velfærdsteknologi vil udgå.

Det fremgår af § 136 a, stk. 1, i serviceloven, at personalet kortvarigt kan fastholde en person i personlige hygiejne-situationer, når dette er nødvendigt for at sikre personens omsorg, sikkerhed eller værdighed.

Det fremgår af servicelovens § 136 a, stk. 3, pkt. 1, at kommunalbestyrelsen efter anmodning fra personalelederen, jf. stk. 2, kan træffe en tidsbegrænset afgørelse om, at personalet kortvarigt kan fastholde en person i personlige hygiejne-situationer, når dette er nødvendigt for at sikre personens omsorg, sikkerhed eller værdighed.

Med lovforslagets § 1, nr. 48 foreslås det, at kravet om en tidsmæssig begrænsning i kommunale afgørelser (forhåndsgodkendelser) om fastholdelse i personlige hygiejne-situationer vil udgå.

Forslagene i nr. 14, 17 og 48 vil betyde, at kravet om en tidsmæssig begrænsning i kommunale afgørelser (forhåndsgodkendelser) om fastholdelse i personlige hygiejne-situationer vil udgå.

godkendelser) ved anvendelse af stofseler, tryghedsskabende velfærdsteknologi og om personalets mulighed for kortvarig fastholdelse af en person i personlige hygiejne-situationer vil udgå.

Lovforslagets § 1, nr. 14, 17 og 48, skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af § 135 b i serviceloven, hvorved social- og boligministeren via bemyndigelsen i § 135 b, som foreslås ændret, jf. lovforslagets § 1, nr. 46, vil kunne fastsætte regler om, at kommunale afgørelser (forhåndsgodkendelser) om stofseler, jf. § 128, tryghedsskabende velfærdsteknologi, jf. § 128 b og kortvarig fastholdelse i hygiejne-situationer, jf. § 136 a, stk. 3, vil kunne være tidsubegrænsede.

Det fremgår af Rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024, at: »Derudover vil den foreslåede mulighed for at give tidsubegrænsede forhåndsgodkendelser for enkelte afgørelser blive fjernet. Den konkrete maksimale længde på forhåndsgodkendelse fastsættes i en bekendtgørelse ligesom i dag, hvor den maksimale længde varierer fra 12-18 måneder afhængigt af, om der er tale om fx velfærdsteknologi eller stofseler.«

Med ændringsforslagene i nr. 3, 5 og 30, vil social- og boligministerens mulighed for at fastsætte regler om tidsubegrænsede forhåndsgodkendelser for stofseler, jf. § 128, tryghedsskabende velfærdsteknologi, jf. § 128 b, stk. 2, og fastholdelse i hygiejne-situationer, jf. § 136 a, stk. 3, udgå.

Det følger af lovforslagets § 1, nr. 46 og bemærkninger hertil, at det forudsættes, at personalet, også når der er givet tidsubegrænset forhåndsgodkendelse, udarbejder en samlet registrering, hvori der vil blive taget stilling til, om betingelserne for opretholdelse af en tidsubegrænset forhåndsgodkendelse for den pågældende person fortsat er opfyldt. Disse krav vil skulle fastsættes i bekendtgørelse om magtanvendelse (som indeholder reglerne om registrering og indberetning af magtanvendelse).

Det fremgår desuden af bemærkningerne, at det gældende krav om, at forhåndsgodkendelser efter bl.a. § 128 i serviceloven om anvendelse af stofseler, skal revurderes af kommunalbestyrelsen senest 18 måneder efter den seneste afgørelse om foranstaltningen, vil blive ændret til 12 måneder.

Som følge af, at muligheden for tidsubegrænsede forhåndsgodkendelser udgår, vil det være nødvendigt ved fastsættelse af regler efter den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse (lovforslagets § 1, nr. 46) at tage højde for, at indberetningsfrekvensen tidsmæssigt skal være i overensstemmelse med gyldighedsperioden af forhåndsgodkendelsen. Ministeriet vil ved fastsættelse af reglerne om registrering og indberetning i bekendtgørelsesform derfor ikke kunne give mulighed for længere indberetningsfrekvenser end den gyldighedsperiode, der vil gælde for forhåndsgodkendelsen.

Baggrunden herfor er, at det ikke bør være muligt at genanmode om en kommunalafgørelse (forhåndsgodkendelse) uden, at der forinden eller i forbindelse med genanmodningen er blevet foretaget en indberetning om de indgreb, som er foretaget i gyldighedsperioden for den kommunale afgørelse, som udløber. Formålet er at sikre, at kommunal-

bestyrelsen bl.a. bliver gjort opmærksom på, hvor mange indgreb der er foretaget i perioden, før der træffes afgørelse om en ny forhåndsgodkendelse.

Det bemærkes, at det gældende krav om 18 måneders frist for revurdering af anvendelse af stofseler ikke, som beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget, vil blive ændret til 12 måneder. Formålet med ensretning af perioden til 12 måneder var administrative lettelser, herunder færre dokumentationskrav. Når muligheden for at fastsætte tidsubegrænsede forhåndsgodkendelser udgår, vil forslaget omvendt medføre en administrativ omkostning som følge af hyppigere genanmodninger om afgørelser, som ikke vil kunne fastsættes tidsubegrænset.

Ændringsforslag i forlængelse af Rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 vil indebære en ændring i lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten på -0,1 mio. kr. i 2024, -4,3 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 og -4,0 mio. kr. i 2027 og årligt herefter. De kommunaløkonomiske konsekvenser vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 4

Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 4 om forholdet til databeskyttelseslovgivningen, at »Det er således forudsat, at der ikke vil kunne anvendes kunstig intelligens ved kamerakig, da det vil være en person blandt personalet, der kigger via kameraet.« Denne sætning om kunstig intelligens henviser alene til den foreslåede mulighed for anvendelse af kamerakig.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet vurderer, at det er hensigtsmæssigt at tydeliggøre, at det ikke er formålet med lovforslaget at begrænse de tekniske muligheder ved anvendelse af kamerakig. Samtidig er det dog væsentligt at sikre, at der etableres tydelige rammer for en eventuel anvendelse af kunstig intelligens i forbindelse med kamerakig og også for øvrige typer tryghedsskabende velfærdsteknologi.

Med ændringsforslaget foreslås det for det første, at der i lovforslaget indsættes et stk. 2 i den foreslåede nyaffattelse af § 128 a, som vil give social- og boligministeren mulighed for at fastsætte regler om, i hvilket omfang tryghedsskabende velfærdsteknologi, der gør brug af kunstig intelligens, kan tillades ved anvendelse af indgreb efter afsnit VII i serviceloven.

Ændringsforslaget vil således medføre, at social- og boligministeren vil kunne fastsætte regler om, i hvilket omfang det skal være tilladt at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi, som fungerer ved brug af kunstig intelligens, herunder om hvilke typer.

Det fremgår bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15, at epilepsialarmer m.v. er redskaber, der alarmerer om en potentiel helbredsskadelig tilstand, hvorfor anvendelsen ikke bør vurderes som et indgreb i selvbestemmelsesretten. Anvendelse af sådanne alarmer bør derfor ikke være underlagt magtanvendelsesreglerne, herunder reglerne for forudgående afgørelse og registrering af anvendelse. Det foreslås med lovforslaget, at forslaget vil blive gennemført ved en ændring af bekendtgørelsen om velfærdsteknologi, hvor det vil blive præciseret, at epilepsialarmer (anfaldsalarmer) og

alarmer, som anvendes til andre med tilsvarende behov for anfaldsovervågning som ved epilepsi, ikke er magtanvendelse eller et indgreb i selvbestemmelsesretten.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet har overvejet dette på ny og finder det mere hensigtsmæssigt, at det fremgår direkte af serviceloven, at anvendelse af epilepsialarmer m.v. ikke er magtanvendelse.

Med ændringsforslaget foreslås det for det andet, at der i den foreslåede nyaffattelse af § 128 a indsættes et stk. 3 om, at anvendelse af epilepsialarmer og lignende anfaldsalarmer, der anvendes til personer med tilsvarende behov for anfaldsovervågning som ved epilepsi, ikke er magtanvendelse eller et indgreb i selvbestemmelsesretten.

Ændringsforslaget vil medføre, at der dermed ikke vil blive fastsat særskilte regler om undtagelse for epilepsialarmer mv. i bekendtgørelsen om tryghedsskabende velfærdsteknologi.

Ændringsforslaget skønnes at ville medføre mindredgifter for kommunerne. De økonomiske konsekvenser af forslaget vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 6

Efter det foreslåede nye § 128 b, stk. 1, i serviceloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 16, vil kommunalbestyrelsen kunne indstille til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap at træffe afgørelse om for en afgrænset periode at tillade anvendelse af situationsbestemt kamerakig over for en person, når der er risiko for personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør anvendelsen påkrævet for at afværge denne risiko.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 16, at videoovervågning som den omhandlede i en række situationer vil kunne være omfattet af §§ 3 og 3 a i lov om TV-overvågning, jf. lovbekendtgørelse nr. 182 af 24. februar 2023. Det fremgår af § 3, at private, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, skal ved skiltning eller på anden tydelig måde give oplysning herom. Det fremgår af § 3 a, at offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning af steder eller lokaler, hvortil der er almindelig adgang, eller af arbejdspladser, ved skiltning eller på anden tydelig måde skal give oplysning herom.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at den teknologi, der anvendes til kamerakig, bør kunne indikere, hvornår kameraet er tændt eksempelvis med en lampe eller lyd under hensyntagen til, hvad der er mest hensigtsmæssigt for borgeren.

Det foreslås, at der i § 128 b i serviceloven indsættes et stk. 3 om, at ved foranstaltninger efter stk. 1 skal der være en tydelig indikator for, hvornår kameraet er tændt.

Ændringsforslaget vil betyde, at det vil være et krav, at der ved anvendelse af situationsbestemt kamerakig tydeligt skal kunne indikeres, hvornår kameraet er tændt. Det kan eksempelvis være med en lampe eller en bestemt lyd, som kan informere borgeren om, hvornår kameraet bliver tændt og slukket.

Til nr. 7, 15, 18, 19, 21, 22, 25 og 26

I lovforslagets § 1, nr. 18, 26, 33, 34, 36, 38, 41 og 43 indeholder forslagene bl.a. en henvisning til den foreslåede nye § 128 h, jf. lovforslagets § 1, nr. 19, hvor det foreslås, at der indsættes en række nye bestemmelser i serviceloven, herunder en ny § 128 h, som vil gøre det muligt for kommunalbestyrelsen at indstille til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap at træffe afgørelse om for en periode, der ikke må overstige 6 måneder, at tillade, at en beboer kortvarigt må låses inde i sin egen bolig i et botilbud, når indgrebet er absolut påkrævet, og en række nærmere betingelser er opfyldt.

Med ændringsforslag nr. 10 foreslås det, at den foreslåede § 128 h i § 1, nr. 19, skal udgå. Dette vil medføre behov for konsekvensændringer i lovforslagets § 1, nr. 18, 26, 33, 34, 36, 38, 41 og 43 sådan at henvisningerne til den foreslåede § 128 h ligeledes vil udgå. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 10.

I relation til ændringsforslag nr. 15 bemærkes, at det også indeholder en konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 11, som vil medføre, at afgørelseskompetencen for sager om optagelse i botilbud uden samtykke vil forblive hos Familieretshuset. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 11.

I relation til ændringsforslag nr. 26 bemærkes, at det også indeholder en konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 13, som vil medføre, at bestemmelsen om flytning med værge samtykke i lovforslagets § 1, nr. 24, udgår.

Til nr. 8 og 9

Efter § 125, stk. 1, i serviceloven kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om at anvende særlige døråbnere ved yderdøre for en eller flere personer i en afgrænset periode, når der er nærliggende risiko for, at en eller flere personer ved at forlade bo- eller dagtilbuddet udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det absolut påkrævet for at afværge denne risiko og lovens øvrige muligheder forgæves har været anvendt. Det følger af bestemmelsens stk. 2, at hvis foranstaltninger efter stk. 1 iværksættes, skal der af hensyn til personernes frie færden opsættes en døralarm, som sikrer, at personer, der ikke selv kan betjene den særlige døråbner, får den nødvendige hjælp hertil.

Efter de gældende regler kan særlige døråbnere efter servicelovens § 125 sættes op til yderdøre for en eller flere personer. Når den særlige døråbner placeres ved en yderdør, kan indgrebet have konsekvenser for andre personer, da der er tale om en fælles yderdør, som skal kunne anvendes af alle personer på tilbuddet.

Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 9, at der i § 125 i serviceloven før stk. 1 som nyt stk. 1 indsættes en bestemmelse, hvoraf det fremgår, at når betingelserne i stk. 2 er opfyldt, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om for en afgrænset periode at tillade anvendelse af særlige døråbnere for en eller flere personer følgende steder:

- 1) Bo- eller dagtilbuddets yderdøre.
- 2) Bo- eller dagtilbuddets døre, der tilhører og afgrænser konkrete afdelinger eller boenheder.

3) Låger m.v., der fungerer som udgang fra et bo- eller dagtilbuds omgivende udeareal.

Det foreslås i lovforslaget nr. 19, at der indsættes en ny § 128 e i serviceloven. Det foreslåede stk. 1 vil give hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om for en afgrænset periode at tillade at låse eller på anden vis sikre døre til et serviceareal eller fælleskøkken i et bo- eller dagtilbud, når en person gentagne gange har udsat sig selv for fare eller forårsaget væsentlig ødelæggelse af genstande i det pågældende serviceareal eller fælleskøkken.

Forslagene vil betyde, at kommunalbestyrelsen vil kunne træffe afgørelse om for en afgrænset periode at tillade personalet at låse eller på anden vis sikre døre til et serviceareal eller fælleskøkken på et bo- og dagtilbud, når en person gentagne gange har udsat sig selv for fare eller forårsaget væsentlig ødelæggelse af genstande i det pågældende serviceareal eller fælleskøkken. Ansøgning om kommunal afgørelse efter den foreslåede ordning vil typisk ske på anmodning fra det personale, der udfører de socialpædagogiske og plejemæssige opgaver. Med en sådan tilladelse (forhåndsgodkendelse) vil personalet på bo- eller dagtilbuddet kunne sikre, at personer, som f.eks. ikke fuldt forstår konsekvenserne af deres handlinger og som kan agere impulsivt, afskærmes fra det pågældende serviceareal eller fælleskøkken. Således vil den pågældende person kunne hindres i at udsætte sig selv for fare eller forårsage væsentlig ødelæggelse af genstande i servicearealet eller i fælleskøkkenet.

Det fremgår af Rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024, at: »Desuden gives der mulighed for også at anvende særlige døråbnere på døre til servicearealer og fælleskøkkener i forlængelse af muligheden for aflåsning af disse, med henblik på at så få beboere som muligt generes af indgrebet.«

Med ændringsforslag nr. 8 foreslås, at der i den i lovforslagets § 1, nr. 19, foreslåede § 128 e, stk. 1, i serviceloven efter »tillade« indsættes: »anvendelse af særlige døråbnere eller«, og med ændringsforslag nr. 9 foreslås det, at der indsættes et nyt stk. 3 i den foreslåede § 128 e om, at når særlige døråbnere anvendes, skal der af hensyn til andre brugeres eller beboeres frie færden opsættes en døralarm, som sikrer, at brugere eller beboere, der ikke selv kan betjene den særlige døråbner, får den nødvendige hjælp hertil.

Ændringsforslagene vil medføre, at muligheden for at anvende særlige døråbnere udvides til at omfatte døre til servicearealer og fælleskøkkener. Det bemærkes, at betingelserne for anvendelse af særlige døråbnere på døre til servicearealer og fælleskøkkener efter den foreslåede ændring af § 128 e vil adskille sig fra betingelserne for anvendelse af særlige døråbnere, som disse vil være efter den foreslåede ændring af § 125.

Ændringsforslag i forlængelse af Rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 vil indebære en ændring i lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten på -0,1 mio. kr. i 2024, -4,3 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 og -4,0 mio. kr. i 2027 og årligt herefter. De kommunaløkonomiske konsekvenser vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 10

Med lovforslagets § 1, nr. 19, foreslås det, at der indsættes en række nye bestemmelser i serviceloven, herunder en ny § 128 h, som vil gøre det muligt for kommunalbestyrelsen at indstille til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap at træffe afgørelse om for en periode, der ikke må overstige 6 måneder, at tillade, at en beboer kortvarigt må låses inde i sin egen bolig i et botilbud, når indgrebet er absolut påkrævet, og en række nærmere betingelser er opfyldt.

Regeringen og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre har den 2. maj 2024 indgået Rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet. Det fremgår bl.a. af aftalen, at partierne er enige om, at den under lovforslagets § 1, nr. 19, foreslåede bestemmelse § 128 h om kortvarig indelåsning af en beboer i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget.

Med ændringsforslaget foreslås det, at den foreslåede bestemmelse § 128 h i serviceloven samt overskriften skal udgå af lovforslaget.

Ændringsforslag i forlængelse af Rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 vil indebære en ændring i lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten på -0,1 mio. kr. i 2024, -4,3 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 og -4,0 mio. kr. i 2027 og årligt herefter. De kommunaløkonomiske konsekvenser vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 11

Med lovforslagets § 1, nr. 20, foreslås, at i § 129, stk. 1 og 2, § 129 a, § 131, stk. 1, 1. pkt., § 131 a, stk. 1, 1. pkt., og § 136 f, stk. 3, 2. pkt., i serviceloven ændres »Familieretshuset« til: »Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med de ved lovforslagets § 1, nr. 26, foreslåede bestemmelser i § 130 a, stk. 1 og 5, i serviceloven, hvorved det foreslås, at Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap oprettes, og at nævnet skal overtage Familieretshusets kompetence til at træffe afgørelse om optagelse i botilbud efter §§ 129 og 129 a og § 136 f, stk. 3, 2. pkt., i serviceloven.

Af Rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024, fremgår det bl.a., at partierne er enige om følgende: »Derudover fastholdes ansvaret for afgørelser i sager om flytning uden samtykke hos Familieretshuset i stedet for i det nye nævn.«

Med ændringsforslaget vil lovforslagets § 1, nr. 20, udgå af lovforslaget. Ændringen vil medføre, at afgørelseskompetencen for sager om optagelse i botilbud uden samtykke vil forblive hos Familieretshuset.

Ændringsforslag i forlængelse af Rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 vil indebære en ændring i lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten på -0,1 mio. kr. i 2024, -4,3 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 og -4,0 mio. kr. i 2027 og årligt herefter. De kommunaløkonomiske konsekvenser vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 13

Med lovforslagets § 1, nr. 24, foreslås, at der i serviceloven under overskriften »Optagelse i særlige botilbud med samtykke fra værge eller fremtidsfuldmægtig« indsættes en ny bestemmelse som § 129 b, som vil gøre det muligt for kommunalbestyrelsen for personer, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til flytning, at kunne træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud m.v. som nævnt i § 129, stk. 1, og om nødvendigt om udskrivelse fra et botilbud, når optagelsen tiltrædes af den pågældendes værge eller fremtidsfuldmægtige, hvis dennes kompetence omfatter disse forhold, og når nogle nærmere betingelser er opfyldt.

Af Rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024, fremgår det bl.a., at partierne er enige om, at den i lovforslagets § 1, nr. 24, foreslåede ændring, om at for personer, der ikke modsætter sig flytning, men som mangler evnen til at give informeret samtykke til flytning, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud, når optagelsen tiltrædes af den pågældendes værge eller fremtidsfuldmægtige, skal udgå af lovforslaget. Det fremgår endvidere af aftalen, at »flytning med værges samtykke afventer gennemførelse af initiativ i det flerårige arbejdsprogram om styrkelse af værgers kendskab til borgere med handicap under værgemål, hvor arbejdet forudsættes færdiggjort, således at de nødvendige regeltilpasninger kan gennemføres i 2025.«

Med ændringsforslaget foreslås det, at § 1, nr. 24, skal udgå af lovforslaget.

Ændringsforslag i forlængelse af Rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 vil indebære en ændring i lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten på -0,1 mio. kr. i 2024, -4,3 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 og -4,0 mio. kr. i 2027 og årligt herefter. De kommunaløkonomiske konsekvenser vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 14

Med lovforslagets § 1, nr. 26, foreslås det, at der indsættes en ny § 130 a i serviceloven om oprettelse af Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap, som efter det foreslåede stk. 1 skal bestå af 1 formand og 2 andre medlemmer. I det foreslåede stk. 2 foreslås det, at formanden beskikkes af social- og boligministeren efter udpegning af vedkommende retspræsident. Formanden skal være byretsdommer, fuldmægtig ved domstolene eller pensioneret dommer eller fuldmægtig, der er tilkaldt for at virke som dommer eller fuldmægtig, jf. retsplejelovens § 51 e og § 54, stk. 3, jf. § 51 e. De andre medlemmer beskikkes af social- og boligministeren efter indstilling af 1 medlem fra Danske Handicaporganisationer og 1 medlem af KL. Forslaget vil betyde, at nævnet vil bestå af en erfaren jurist, der er vant til at tage stilling til de sager om indgribende foranstaltninger, som nævnet efter den foreslåede bestemmelse i stk. 6 vil skulle behandle, og at nævnet derudover vil bestå af 2 medlemmer, der vil afspejle interesserne for henholdsvis de borgere, der vil være

omfattet af indgrebene, og kommunerne, der har ansvaret for de omhandlede borgere.

Af Rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024, fremgår det, at: »Endelig vil der blive indført et krav i lovforslaget om, at medlemmer af Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap, som indstilles af hhv. DH og KL, skal have socialfaglig indsigt; det fremgår allerede af lovforslaget, at nævnets formand skal være dommer.«

Med ændringsforslaget vil der i lovforslaget blive indsat bestemmelse med krav om, at medlemmer fra DH og KL vil skulle socialfaglig indsigt.

Ændringsforslaget vil betyde, at organisationerne ved indstilling af mulige medlemmer vil skulle overveje, om de pågældende kandidater, der indstilles, har socialfaglig indsigt, som er relevant for fagligt at kunne vurdere og afveje de spørgsmål, som det foreslåede nye nævn vil skulle behandle. Der vil ikke være dokumentationskrav forbundet med det foreslåede krav, idet der vil skulle lægges vægt på organisationernes egne begrundelser i forbindelse med indstillingen. Kravet om socialfaglig indsigt vil også kunne fremgå af regler i den forretningsorden for nævnet, som social- og boligministeren vil skulle fastsætte, jf. det foreslåede § 130 a, stk. 9, i serviceloven.

Ændringsforslag i forlængelse af Rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet indgået den 2. maj 2024 vil indebære en ændring i lovforslagets økonomiske konsekvenser for staten på -0,1 mio. kr. i 2024, -4,3 mio. kr. årligt i 2025 og 2026 og -4,0 mio. kr. i 2027 og årligt herefter. De kommunaløkonomiske konsekvenser vil skulle forhandles med KL.

Til nr. 16, 17, 23 og 24

Lovforslagets § 1, nr. 28, 30, 39 og 40, indeholder ændringer som følger af § lovforslagets § 1, nr. 20 og 26, som indebærer, at kompetencen for sager om flytning til botilbud uden samtykke flyttes til det foreslåede Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap.

Med ændringsforslag nr. 11 foreslås det, at lovforslagets § 1, nr. 20, skal udgå af lovforslaget. Dette vil medføre, at afgørelseskompetencen i sager om optagelse i botilbud uden samtykke vil forblive hos Familieretshuset og dermed ikke vil blive overført til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap.

Da det foreslås, at afgørelseskompetencen skal forblive hos Familieretshuset, er det nødvendigt at foretage konsekvensændringer i lovforslagets § 1, nr. 28, 30, 39 og 40, sådan at de foreslåede bestemmelser vil stemme overens med, at kompetencen fortsat vil være hos Familieretshuset.

Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 10 og 14.

Til nr. 20, 29 og 31

Med ændringsforslag nr. 20, 29 og 31 foreslås lovtekniske ændringer af lovforslagets § 1, nr. 35, 47 og 51.

I lovforslagets § 1, nr. 35, foreslås det at ændre servicelovens § 132, stk. 1, nr. 2, således, at henvisningen til § 129 a ændres til § 129 og § 136 f, stk. 3, 2. pkt. Med ændringsforslag nr. 20 foreslås en lovteknisk ændring, som vil indebære en præcisering ved, at ordet »særlige« udgår af § 132, stk. 1, nr. 2. Denne ændring er nødvendig, da § 129 a gælder for optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke ved væsentlig fare for andre eller særligt truende eller særligt chikanerende adfærd, mens § 136 f gælder for optagelse i særlige botilbud uden samtykke. Med ændringsforslag nr. 20 vil det blive præciseret, at § 132, stk. 1, nr. 2, vil omfatte optagelse i botilbud efter § 129 a og § 136 f.

I lovforslagets § 1, nr. 47, foreslås det at ændre servicelovens § 135 b, stk. 2, som indeholder en henvisning til § 132. Det er nødvendigt, at præcisere henvisningen, sådan at der henvises til § 132, stk. 1. Med ændringsforslag nr. 29 foretages denne ændring.

I lovforslagets § 1, nr. 51, foreslås det at ændre servicelovens § 136 e, stk. 1, nr. 5. Det fremgår af § 136 e, stk. 1, nr. 5, 1. pkt., at modsætter den pågældende person, dennes fremtidsfuldmægtige eller dennes værge sig, kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi, jf. § 128 b. Det er nødvendigt for at præcisere bestemmelsen at indsætte ordet »eller« i de foreslåede ændringer af bestemmelsen. Med ændringsforslag nr. 31 foretages denne ændring.

Til nr. 32

Med lovforslagets § 2, nr. 4, foreslås det bl.a., at der indsættes et nyt stk. 4 i § 9 i voksenansvarsloven, som vil gøre det muligt ved fysisk magtanvendelse at håndhæve den foreslåede nye § 15 b i voksenansvarsloven, jf. lovforslagets § 2, nr. 5, om inddragelse af et barns eller en ungs mobiltelefon og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr i en midlertidig og nærmere afgrænset periode, hvis dette er nødvendigt for at sikre barnets eller den unges trivsel, sundhed og udvikling.

Med ændringsforslag nr. 2 foreslås det, at den foreslåede nye § 15 b, jf. lovforslagets § 2, nr. 5, skal udgå. Som konsekvens heraf er det nødvendigt, at det foreslåede nye stk. 4 i § 9 i voksenansvarsloven også vil skulle udgå.

Ændringsforslag nr. 1 vil således medføre, at det foreslåede § 9, stk. 4, vil udgå af lovforslaget.

Til nr. 33

Med lovforslagets § 2, nr. 5, foreslås det, at der indsættes en ny § 15 b i voksenansvarsloven, sådan at lederen af et anbringelsessted efter § 43, stk. 1, nr. 6, i barnets lov eller dennes stedfortræder vil kunne beslutte at inddrage et barns eller en ungs mobiltelefon og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr i en midlertidig og nærmere afgrænset periode, hvis dette er nødvendigt for at sikre barnets eller den unges trivsel, sundhed og udvikling.

Det foreslås, at lovforslagets § 2, nr. 5, og dermed den foreslåede nye § 15 b i voksenansvarsloven skal udgå af lovforslaget.

Ændringsforslaget vil medføre, at der ikke vil blive indført adgang til, at inddrage et barns eller en ungs mobiltelefon og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr.

Til nr. 34

Med lovforslagets § 2, nr. 7, foreslås det, at der indsættes et nyt stk. 2 i § 16 i voksenansvarsloven, som bl.a. vil gøre det muligt for lederen af et anbringelsessted efter § 43, stk. 1, nr. 6, i barnets lov eller dennes stedfortræder uden en retskendelse at kunne beslutte, at der skal foretages en undersøgelse af et anbragt barns eller en anbragt ungs person eller opholdsrum, hvis betingelserne for midlertidigt at inddrage en mobiltelefon og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr efter den foreslåede nye § 15 b i voksenansvarsloven er opfyldt.

Med ændringsforslag nr. 2 foreslås det, at den foreslåede nye § 15 b, jf. lovforslagets § 2, nr. 5, skal udgå af lovforslaget. Som konsekvens heraf er det nødvendigt, at de dele af det foreslåede nye stk. 2 i § 16 i voksenansvarsloven, der vedrører undersøgelse af et anbragt barns eller en anbragt ungs person eller opholdsrum for midlertidigt at inddrage en mobiltelefon og andet elektronisk kommunikations- og spilleudstyr, også vil skulle udgå. Ændringsforslag nr. 3 vil således medføre, at disse dele vil udgå af lovforslaget.

Til nr. 35

Med lovforslagets § 2, nr. 7, foreslås det, at der i § 16 i voksenansvarsloven indsættes et nyt stk. 2. Herefter vil § 16, stk. 2-7, blive til § 16, stk. 3-8.

I § 16, stk. 3, i voksenansvarsloven, der med lovforslagets § 2, nr. 7, vil blive stk. 4, er der en henvisning til § 16, stk. 2, som vil blive stk. 3. Som konsekvens heraf er det nødvendigt at ændre denne henvisning.

Med ændringsforslaget ændres henvisningen til stk. 2 til en henvisning til stk. 3.

Til nr. 36

Med lovforslagets § 2, nr. 10 foreslås nogle ændringer af § 16, stk. 6, i voksenansvarsloven, herunder at der indsættes en henvisning til den foreslåede nye § 15 b i voksenansvarsloven.

Med ændringsforslag nr. 2 foreslås det, at den foreslåede nye § 15 b i voksenansvarsloven, jf. lovforslagets § 2, nr. 5, skal udgå af lovforslaget. Som konsekvens heraf er det nødvendigt, at den foreslåede henvisning i § 16, stk. 6, i voksenansvarsloven til den foreslåede nye § 15 også vil skulle udgå. Ændringsforslag nr. 4 vil medføre, at denne henvisning vil udgå af lovforslaget.

Ændringsforslagene skønnes at ville reducere lovforslagets økonomiske konsekvenser med -2,6 mio. kr. i 2024 og -5,3 mio. kr. i 2025 og årligt herefter. Hvis ændringsforslagene vedtages, vil ændringsforslagenes økonomiske konsekvenser skulle forhandles med KL.

Til nr. 37 og 38

Med lovforslagets § 3, nr. 1, foreslås en ændring af § 11 c, stk. 1, nr. 5, i retssikkerhedsloven sådan, at bestemmelsen vil skulle regulere indstillinger til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap

om at træffe afgørelse om optagelse i botilbud uden samtykke, kortvarig indelåsning, anvendelse af kamerakig, adgang til en beboers bolig og låsning og sikring af skabe og skuffer m.v. efter §§ 131-131 c i lov om social service.

Det fremgår af Rammeaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet af 2. maj 2024, at bl.a. forslaget om kortvarig indelåsning af borger i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget, og at ansvaret for afgørelser i sager om flytning uden samtykke fastholdes hos Familieretshuset i stedet for i det nye nævn (Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap).

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 3, nr. 1, sådan at der i § 11 c, stk. 1, nr. 5, i retssikkerhedsloven alene foretages en ændring, som – udover at videreføre den gældende mulighed for uden borgerens samtykke at indhente de nødvendige oplysninger om borgeren i sager om indstilling om optagelse i botilbud uden samtykke efter § 129 a i serviceloven – vil muliggøre, at der på samme måde uden borgerens samtykke vil kunne indhentes de nødvendige oplysninger om borgeren i sager om indstilling om optagelse i botilbud uden samtykke efter § 129 og § 136 f, stk. 3, 2. pkt., i serviceloven.

Derudover er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslaget ved indsættelse af et yderligere ændringsnummer, som vil indsætte et nyt nr. 6 i § 11 c, stk. 1, i retssikkerhedsloven. Med dette nye nr. 6 videreføres de dele af lovforslagets § 3, nr. 1, som vil muliggøre, at der uden borgerens samtykke vil kunne indhentes de nødvendige oplysninger om borgeren i sager om indstillinger til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap om at træffe afgørelse om tilladelse til anvendelse af kamerakig, låsning og sikring af skabe og skuffer m.v. og adgang til en beboers bolig i et botilbud efter den foreslåede §131 b i lov om social service.

Ændringsforslagene vil medføre, at de dele af den foreslåede bestemmelse i § 11 c, stk. 1, nr. 5, i retssikkerhedsloven, der vedrører kortvarig indelåsning, vil udgå, og at bestemmelsen vil blive bragt i overensstemmelse med rammeaftalens bestemmelse om, at kompetencen til at afgøre sager om optagelse i botilbud uden samtykke skal forblive hos Familieretshuset.

Til nr. 39

Med lovforslagets § 3, nr. 4, foreslås en ændring af § 55, stk. 2, nr. 5, i retssikkerhedsloven sådan, at bestemmelsen fremover vil skulle regulere, at udvidet votering vil skulle anvendes ved Ankestyrelsens behandling af sager om optagelse i botilbud uden samtykke og om kortvarig indelåsning efter §§ 131-131 b i lov om social service.

Det fremgår af Rammeaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet af 2. maj 2024, at bl.a. forslaget om kortvarig indelåsning af borger i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget, og at ansvaret for afgørelser i sager om flytning uden samtykke fastholdes hos Familieretshuset i

stedet for i det nye nævn (Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap).

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 3, nr. 4, sådan, at den del af den foreslåede nye affattelse af § 55, stk. 2, nr. 5, i retssikkerhedsloven, der vedrører kortvarig indelåsning, udgår, og at den foreslåede bestemmelse dermed alene vil regulere Ankestyrelsens behandling af sager om optagelse i botilbud uden samtykke. Det er samtidig nødvendigt at ændre henvisningen til §§ 131-131 b i serviceloven til i stedet at henvise til §§ 131 og 131 a i serviceloven.

Ændringsforslaget vil således medføre, at de dele af den foreslåede bestemmelse i § 55, stk. 2, nr. 5, i retssikkerhedsloven, der vedrører kortvarig indelåsning, vil udgå, og at bestemmelsen dermed alene vil regulere Ankestyrelsens handling af sager om optagelse i botilbud uden samtykke.

Til nr. 40

Med lovforslagets § 3, nr. 5, foreslås anvendelsesområdet for § 69, stk. 2, nr. 2, i retssikkerhedsloven om, i hvilke sager efter serviceloven Ankestyrelsen foretager en fuld prøvelse, udvidet til også at afgørelser om anvendelse af kamerakig, låsning og sikring af døre til fælles opholdsrum, låsning og sikring af døre til servicearealer og fælleskøkkener, låsning og sikring af låger m.v. fra et bo- eller dagtilbuds udeareal, låsning og sikring af skabe og skuffer m.v., kortvarig indelåsning og adgang til en beboers bolig i et botilbud truffet efter de foreslåede bestemmelser i § 128 b, stk. 1, eller §§ 128 d-128 f, 131 b eller 131 c i serviceloven.

Det fremgår af Rammeaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet af 2. maj 2024, at bl.a. forslaget om kortvarig indelåsning af borger i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget.

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 3, nr. 5, sådan at de dele af de foreslåede ændringer, der vedrører kortvarig indelåsning, udgår. Ændringsforslaget vil således medføre, at disse dele udgår af de foreslåede ændringer.

Derudover korrigeres en fejl i relation til henvisningen til § 128 b, stk. 2, som vil blive ændret til en henvisning til § 128 b, sådan at både det gældende stk. 1, der med lovforslagets § 1, nr. 16, vil blive stk. 2, og det foreslåede nye stk. 1 i § 128 b vil være omfattet af henvisningen.

Til nr. 41

Med lovforslagets § 3, nr. 6, foreslås en nyaffattelse af § 72, stk. 5, 1. pkt., i retssikkerhedsloven sådan, at denne bestemmelse om, at visse klager har opsættende virkning, vil blive udvidet til også at omfatte klager til Ankestyrelsen i sager om kortvarig indelåsning efter de foreslåede bestemmelser i § 131 b, jf. § 128 h, stk. 1, i serviceloven, og om optagelse i botilbud uden samtykke efter den gældende § 131, jf. § 136 f, stk. 3, 2. pkt., i serviceloven.

Det fremgår af Rammeaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling

af handicapområdet af 2. maj 2024, at bl.a. forslaget om kortvarig indelåsning af borger i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget.

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 3, nr. 6, sådan, at § 72, stk. 5, 1. pkt., ikke nyaffattes, men at der i stedet alene foretages ændringer i bestemmelsen sådan, at klager til Ankestyrelsen over afgørelser om optagelse i botilbud uden samtykke efter den gældende § 131, jf. § 136 f, stk. 3, 2. pkt., i serviceloven, vil have opsættende virkning.

Ændringsforslaget vil således medføre, at de foreslåede dele af bestemmelsen, der vedrører kortvarig indelåsning, vil udgå.

Det bemærkes, at det derudover foreslås, at »særlige« skal udgå af § 72, stk. 5, 1. pkt., i retssikkerhedsloven. Dette skyldes, at § 129 i serviceloven har overskriften »Optagelse i særlige botilbud uden samtykke«, at § 129 a i serviceloven har overskriften »Optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke ved væsentlig fare for andre eller særligt truende eller særligt chikanerende adfærd«, og at § 136 f i serviceloven har overskriften »Optagelse i særlige botilbud uden samtykke«. Da der i de tre bestemmelser i serviceloven anvendes forskellige ord for betegnelsen af botilbuddene, bør »særlige« udgå, da det ikke anvendes i relation til botilbud efter § 129 a i serviceloven.

Til nr. 42

Med lovforslagets § 3, nr. 7, foreslås en ændring af § 72, stk. 5, 2. pkt., i retssikkerhedsloven sådan, at bestemmelsen fremover vil skulle regulere, at Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap vil få mulighed for samtidig med en afgørelse om tilladelse til kortvarig indelåsning efter den foreslåede § 131 b i serviceloven eller om optagelse i botilbud uden samtykke efter §§ 131 eller 131 a i serviceloven, også at træffe afgørelse om at iværksætte indelåsningen eller optagelsen straks.

Det fremgår af Rameaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet af 2. maj 2024, at bl.a. forslaget om kortvarig indelåsning af borger i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget, og at ansvaret for afgørelser i sager om flytning uden samtykke fastholdes hos Familieretshuset i stedet for i det nye nævn (Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap).

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 3, nr. 7, sådan, at den del af de foreslåede ændringer, der vedrører kortvarig indelåsning, udgår. Endvidere er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af den del af de foreslåede ændringer, der vedrører flytning af sager om optagelse i botilbud uden samtykke fra Familieretshuset til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap, sådan at disse også udgår.

Ændringsforslaget vil medføre, at de nævnte ændringer vil udgå af den foreslåede ændring af § 72, stk. 5, 2. pkt., i retssikkerhedsloven.

Det bemærkes, at det derudover foreslås, at »særligt« skal udgå af § 72, stk. 5, 2. pkt., i retssikkerhedsloven. Dette skyldes, at § 129 i serviceloven har overskriften »Optagelse i særlige botilbud uden samtykke«, at § 129 a i serviceloven har overskriften »Optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke ved væsentlig fare for andre eller særligt truende eller særligt chikanerende adfærd«, og at § 136 f i serviceloven har overskriften »Optagelse i særlige botilbud uden samtykke«. Da der i de tre bestemmelser i serviceloven anvendes forskellige ord for betegnelsen af botilbuddene, bør »særligt« udgå, da det ikke anvendes i relation til botilbud efter § 129 a i serviceloven.

Til nr. 43

Med lovforslagets § 3, nr. 8, foreslås en ændring af § 73, stk. 1, nr. 1, i retssikkerhedsloven sådan, at anvendelsesområdet for bestemmelsen vil blive udvidet til også at omfatte Ankestyrelsens afgørelser om fastholdelse m.v. efter § 124 d, stk. 2, i serviceloven, om personalets mulighed for kortvarig indelåsning af beboer i egen bolig i botilbud efter den foreslåede bestemmelse i § 128 h, stk. 4, i serviceloven og om optagelse i særlige botilbud uden samtykke efter § 136 f, stk. 3, 2. pkt., i serviceloven.

Det fremgår af Rameaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet af 2. maj 2024, at bl.a. forslaget om kortvarig indelåsning af borger i egen bolig i botilbud skal udgå af lovforslaget.

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 3, nr. 8, sådan, de foreslåede ændringer, der vedrører kortvarig indelåsning, vil udgå. Ændringsforslaget vil således medføre, at disse dele vil udgå af de foreslåede ændringer af § 73, stk. 1, nr. 1, i retssikkerhedsloven.

Det bemærkes, at det derudover foreslås, at »særlige« skal udgå af § 73, stk. 1, nr. 1, i retssikkerhedsloven. Dette skyldes, at § 129 i serviceloven har overskriften »Optagelse i særlige botilbud uden samtykke«, at § 129 a i serviceloven har overskriften »Optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke ved væsentlig fare for andre eller særligt truende eller særligt chikanerende adfærd«, og at § 136 f i serviceloven har overskriften »Optagelse i særlige botilbud uden samtykke«. Da der i de tre bestemmelser i serviceloven anvendes forskellige ord for betegnelsen af botilbuddene, bør »særlige« udgå, da det ikke anvendes i relation til botilbud efter § 129 a i serviceloven.

Til nr. 44

Med ændringsforslag nr. 1 foreslås det, at der i § 128 b i serviceloven, indsættes et nyt stk. 3, om, at ved foranstaltninger efter stk. 1 skal der være en tydelig indikator for, hvornår kameraet er tændt. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 1.

Da det foreslåede nye stk. 3 vil skulle regulere sager om kamerakig, der vil skulle behandles af Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap, og da bestemmelser om dette nævn først vil have

virkning fra den 1. januar 2025, jf. lovforslagets § 5, stk. 3, er det nødvendigt med en lovteknisk ændring af lovforslagets § 5, stk. 3, sådan at det foreslåede nye stk. 3 også først vil have virkning fra den 1. januar 2025.

Ændringsforslaget vil således medføre, at det foreslåede nye stk. 3 i § 128 b i serviceloven først vil have virkning fra den 1. januar 2025.

Ændringsforslaget skønnes ikke at medføre økonomiske konsekvenser. Ændringsforslagets økonomiske konsekvenser skal forhandles med KL.

Til nr. 45

Med ændringsforslag nr. 38 foreslås det, at der i § 11 c, stk. 1, i retssikkerhedsloven skal indsættes et nyt nr. 6, hvor efter det vil skulle være muligt i sager om indstilling til Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap om at træffe afgørelse om tilladelse til anvendelse af kamerakig, låsning og sikring af skabe og skuffer m.v. og adgang til en beboers bolig i et botilbud efter § 131 b i lov om social service at indhente oplysninger om borgen uden samtykke fra borgeren. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 38.

Det foreslåede nye nr. 6 skal ses i sammenhæng med ændringsforslag nr. 37, da det nye nr. 6 vil indeholde de dele af lovforslagets § 3, nr. 1, der vedrører de nævnte sager om tilladelse til anvendelse af kamerakig, låsning og sikring af skabe og skuffer m.v. og adgang til en beboers bolig i et botilbud.

Da det foreslåede nye nr. 6 vil regulere sager, der skal behandles af Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap, og da bestemmelser om dette nævn først vil have virkning fra den 1. januar 2025, jf. lovforslagets § 5, stk. 3, er det nødvendigt med en lovteknisk ændring af lovforslagets § 5, stk. 3, sådan, at det foreslåede nye nr. 6 også først vil have virkning fra den 1. januar 2025. Omvendt er der ikke længere behov for, at lovforslagets § 3, nr. 1, med de ændringer, der foreslås med ændringsforslag nr. 37, først har virkning fra den 1. januar 2025. Disse ændringer foreslås derfor at skulle have virkning fra det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt den 1. juli 2024, jf. lovforslagets § 5, stk. 1.

Ændringsforslaget vil således medføre, at det foreslåede nye nr. 6 i § 11 c, stk. 1, i retssikkerhedsloven først vil have virkning fra den 1. januar 2025, og at de foreslåede ændringer i § 11 c, stk. 1, nr. 5, vil have virkning fra den 1. juli 2024.

Til nr. 46

Med lovforslagets § 6, stk. 2-7, foreslås en række overgangsbestemmelser, som vil skulle regulere, hvordan forskellige aspekter ved en flytning af sager om optagelse i botilbud uden samtykke fra Familieretshuset til det foreslåede nye nævn (Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap) vil skulle håndteres. Det drejer sig bl.a. om spørgsmål om klageadgang,

genoptagelse af og anmodninger om aktindsigt i sager om optagelse i botilbud uden samtykke, som Familieretshuset har truffet afgørelse i.

Det fremgår af Rammeaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet af 2. maj 2024, bl.a. at ansvaret for afgørelser i sager om flytning uden samtykke fastholdes hos Familieretshuset i stedet for i det nye nævn (Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap).

Som følge af aftalen er det nødvendigt at foretage en lovteknisk ændring af lovforslagets § 6, sådan, at de stykker i bestemmelsen, der vedrører den foreslåede flytning af sager om optagelse i botilbud uden samtykke fra Familieretshuset til det nye nævn, udgår.

Ændringsforslaget vil således medføre, at stk. 2-7 vil udgå af § 6 i lovforslaget.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 30. april 2024 og var til 1. behandling den 8. maj 2024. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i [2] møder.

Teknisk gennemgang

Social- og boligministeren og embedsmænd fra Social-, Bolig- og Ældreministeriet har den 14. maj 2024 foretaget en teknisk gennemgang af lovforslaget, i udvalget.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og social- og boligministeren sendte den 27. februar 2024 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bilag 131. Den 30. april 2024 sendte social- og boligministeren høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt [8] bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget <antal> skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet [39] spørgsmål til social- og boligministeren til skriftlig besvarelse, [som ministeren har besvaret.]

Kim Aas (S) Birgitte Vind (S) Camilla Fabricius (S) Gunvor Wibroe (S) Matilde Powers (S) Rasmus Horn Langhoff (S)

Maria Durhuus (S) Sara Emil Baaring (S) Anni Matthiesen (V) Linea Søgaard-Lidell (V) Jon Stephensen (UFG)

Hans Andersen (V) Rosa Eriksen (M) Nanna W. Gotfredsen (M) fmd. Karin Liltorp (M) Marlene Harpsøe (DD)

Karina Adsbøl (DD) Katrine Daugaard (LA) nfmd. Alexander Ryle (LA) Brigitte Klintskov Jerkel (KF)

Mette Abildgaard (KF) Kim Edberg Andersen (DD) Mette Thiesen (DF) Theresa Berg Andersen (SF)

Charlotte Broman Mølbæk (SF) Anne Valentina Berthelsen (SF) Victoria Velasquez (EL) Lotte Rod (RV) Torsten Gejl (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	22	Dansk Folkeparti (DF)	7
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	16	Alternativet (ALT)	5
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	15	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Moderaterne (M)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	5